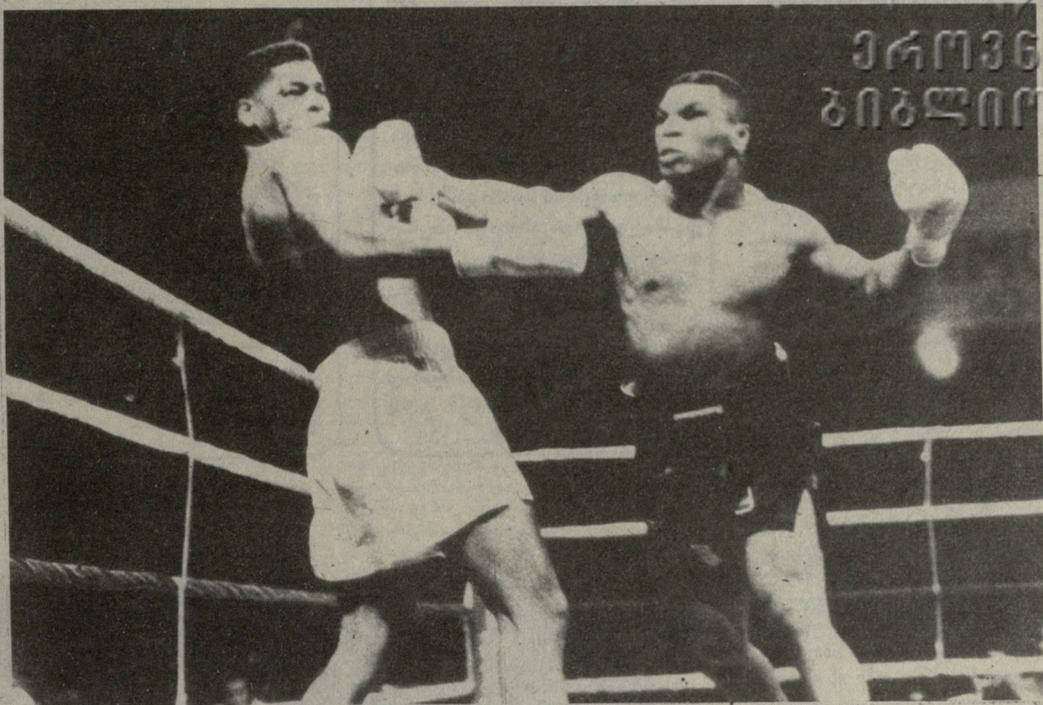

გაინს ვინ არის ტაისონი?

ეროვნული გიგლიორთქვა

საქართველოს
სპორტის
და ფიზიკური
კულტურის
მინისტრის
გამგზავნი

№42
(10953)

ნოემბერი. 1995 წ.
დღეისათვის ნომერი ამხსნაპარდისათვის • ზასი 40 თეთრი

გაზეთის 1934 წლის 13 აპრილიდან

**საქართველოს
ეროვნული
ჩემპიონატი
ფეხბურთში**

**ბათუმის უნივერსიტეტის
მდგომარეობა
XIII ტურის შედეგები**

მ.წ.	გ.	ფ.	ბ.	ტ.		
1. „მარგეტი“	13	10	0	3	40-13	30
2. „სამტრედია“	11	8	3	0	35-13	27
3. „მეტალურგი“	13	9	0	4	26-15	27
4. „დინამო“ თბ.	11	8	2	1	31-6	26
5. „კოლხ.-1913“	12	8	2	2	29-15	26
6. „დინამო“ ბთ.	12	7	3	2	26-12	24
7. „დილა“	13	7	2	4	22-16	23
8. „ტორპედო“	12	6	3	3	28-15	21
9. „შვედენი-1906“	13	6	0	7	22-26	18
10. „კახეთი“	13	4	3	6	12-24	15
11. „დინამო“ ზგ.	12	4	0	8	20-36	12
12. „სიონი“	13	4	0	9	15-27	12
13. „დინამო“	13	3	2	8	20-30	11
14. „ვეფრი“	13	3	1	9	11-26	10
15. „გურია“	13	2	0	11	8-33	6
16. „დურუჯი“	13	0	1	12	3-43	1
ჯამი:	200	89	22	89	350-350	289

ფეხბურთის ეროვნული თასის ბათუმის 1/8 მატჩები

„სამტრედია“ — „ივერია“	2-0
„მეტალურგი“ — „დინამო“ ბთ.	1-0
„დინამო“ ზგ — „მარგეტი“	4-4
„ტორპედო“ — „დინამო“-2 თბ.	4-1
„დილა“ — „ივერია“	4-2
„კახეთი“ — „კოლხეთი-1913“	1-1
„სსს-აკადემია“ — „სიონი“	1-0

განმეორებითი მატჩები გაიმართება 19 ნოემბერს (კოლხეთი-1913 — „კახეთი“ (თელავი) — 12 ნოემბერს). თბილისის „დინამო“ გათამაშებაში შეიერთებენ დინამოიდან ჩაება.

UEFA ევროპის საკლუბო ტურნირები

ჩემპიონთა ლიგა

„A“ ჯგუფი

„ოლბორგი“ (დანია) — „ნანტი“ (საფრანგეთი)	0-2
„პანათინაიკოსი“ (საბერძნეთი) — „პორტო“ (პორტუგალია)	0-0
„ნანტი“	4 2 1 1 6-4 7
„პანათინაიკოსი“	4 2 1 1 5-3 7
„პორტო“	4 1 2 1 2-1 5
„ოლბორგი“	4 1 0 3 3-8 3
22 ნოემბერს „პორტო“ — „ნანტი“, „პანათინაიკოსი“ — „ოლბორგი“.	

„B“ ჯგუფი

„ბლუზერნი“ (ინგლისი) — „ლუგა“ (პოლონეთი)	0-0
„სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „რუსენბორგი“ (ნორვეგია)	4-1
„სპარტაკი“	4 4 0 0 11-4 12
„ლუგა“	4 2 1 1 5-3 7
„რუსენბორგი“	4 1 0 3 6-12 3
„ბლუზერნი“	4 0 1 3 1-4 0
22 ნოემბერს „რუსენბორგი“ — „ლუგა“, „სპარტაკი“ — „ბლუზერნი“.	

„C“ ჯგუფი

„სტიუა“ (რუმინეთი) — „პორუსია“ (გერმანია)	0-0
„გლზგო რენჯერსი“ (შოტლანდია) — „იუვენტუსი“ (იტალია)	0-4
„იუვენტუსი“	4 4 0 0 14-2 12
„პორუსია“	4 1 2 1 4-5 5
„სტიუა“	4 1 1 2 1-4 4
„გლზგო რენჯერსი“	4 0 1 3 3-11 1
22 ნოემბერს „იუვენტუსი“ — „პორუსია“, „გლზგო რენჯერსი“ — „სტიუა“.	

„D“ ჯგუფი

„გრასპოპერსი“ (შვეიცარია) — „აიაქსი“ (პოლანდია)	0-0
„ფერენცვაროში“ (უნგრეთი) — „რეალი“ (მადრიდი, ესპანეთი)	1-1
„აიაქსი“	4 3 1 0 9-1 10
„რეალი“	4 2 1 1 9-3 7
„ფერენცვაროში“	4 1 1 2 6-14 3
„გრასპოპერსი“	4 0 1 3 0-8 1
22 ნოემბერს „რეალი“ — „აიაქსი“, „ფერენცვაროში“ — „გრასპოპერსი“.	

უეფას ტურნირის ფილისერა

გათამაშების მერვედღიანად უი ერთმანეთს შეხვდებიან:

„ბაიერნი“ — „ბენფიკა“, „ეინდოვენი“ — „ვერდერი“, „ნოტინგემ ფორესტი“ — „ლიონი“, „ბრონდბიუ“ — „რომა“, „მილანი“ — „სპარტაკი“, „ბორდო“ — „ბეტისი“, „პარსელონა“ — „სევილია“, „ლანსი“ — „სლავია“.

მატჩები გაიმართება 21 ნოემბერს და 6 დეკემბერს.

ევროპა — აპერიკა

დღეს ბარსელონაში გაიმართება მეტად საინტერესო საერთაშორისო მატჩი ფეხბურთში. ერთმანეთს შეხვდებიან ევროპისა და ამერიკის კონტინენტების ნაკრები გუნდები.

1966 წლის ივნისის ბოლო დღეებში. მსოფლიოს პოლიტიკურ ცხოვრებაში რამდენიმე ღირსსახსოვარი მოვლენა მოხდა:

აშშ-ს პრეზიდენტმა ლინდონ ჯონსონმა ასამდე ქვეყნის მეთაურს გაუგზავნა მთავარის ზედამხედველ ფოტოსურათები, რომლებიც კოსმოსურმა ხომალდმა „შერიტორმა“ გადაიღო. ეს იყო წლის ერთ-ერთი მთავარი სენსაცია. მსოფლიოს ყველა ცენტრალურმა გაზეთმა დაბეჭდა

მთავარის ზედამხედველ ფოტოსურათები. ფრანგულმა „ფიგარო“ ქვეყნის ამცნო, რომ საფრანგეთის პრეზიდენტი შარლ დე გოლი მოსკოვს მიემგზავრებოდა ლენინის ბრეცხვითან შესახვედრად. კიდევ ერთი მორიგი ცდა ცივი ომის დაძლევის გავლენის შესახებ იყო ავიაციის მიერ ხანოსა და ხაიფონის დაბომბვა უარყოფითი რეზონანსი გამოიღო მთელს მსოფლიოში.

დიდი ბრიტანეთი, იმ დღეებში, ორი

სპორტული მოვლენის მოლოდინით ცხოვრობდა. ერთი იყო მსოფლიოს საფეხბურთო ჩემპიონატისათვის სამზადისი, მეორე — უიმბლდონის ტურნირის მოახლოებული ფინალი, რომელშიც ერთმანეთს უნდა შეხვედროდნენ 28 წლის ესპანელი ემანუელ სანტანა და 23 წლის დენის რალსტონი.

და კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ცნობა სპორტული სამყაროდან. ება-ს ვერსიით მსოფლიო ჩემპიონმა მძიმე წონაში ამერიკელმა მოკრივემ

მაშინ, როცა ყველაფერი მზად იყო და ტაისონ — ბასტერ მატისის (უმცროსი) ნიხანამატჩო მღელვარებამ კულმინაციას მიაღწია, ტაისონის ბანაკმა გამოაცხადა, რომ მაიკმა, რაკი ადრე მიღებული თითის ტრავმა ვერ მოიშუშა, 4 ნოემბერს ლას-ვეგასში დანიშნული შეხვედრა ერთი თვით — თვენახევრით გადაიდო.

მაშინ, როცა ყველაფერი მზად იყო და ტაისონ — ბასტერ მატისის (უმცროსი) ნიხანამატჩო მღელვარებამ კულმინაციას მიაღწია, ტაისონის ბანაკმა გამოაცხადა, რომ მაიკმა, რაკი ადრე მიღებული თითის ტრავმა ვერ მოიშუშა, 4 ნოემბერს ლას-ვეგასში დანიშნული შეხვედრა ერთი თვით — თვენახევრით გადაიდო.

სპ. ან. ა. გ.

სურათში: 1987 წელი. ტაისონი უტეხს პინკლონ თომასს ეს შეხვედრა ტაისონმა მეექვსე რაუნდში მოიგო ნოკაუტით და ორი ვერსიით შეინარჩუნა მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული.

მირანდა სორაპა — საქართველოს ჩემპიონი

საქართველოს 1995 წლის ჩემპიონატი ჰადრაქში ქალთა შორის ჩემპიონი უძლიერესი დიდოსტატების მონაწილეობის გარეშე ჩატარდა. ამის მიუხედავად, წამყვანი ახალგაზრდა ოსტატების თამაშმა თვალსაჩინო ინტერესი გამოიწვია.

მთელი შეჯიბრება ჩინებულად წარმართა საერთაშორისო ოსტატმა მირანდა სორაპამ. მოკლე დისტანციის მიუხედავად, მან შეძლო საგრძობი მანძილი გაეხსნა დანარჩენი მოტოქეტებისათვის და უკვე ბოლო ტურის წინ უზრუნველყო პირველობა. მან შეჯიბრება დაუმარცხებლად წარმართა და 9 შესაძლებლიდან 7 ქულა მოაგროვა. სორაპა პირველად გახდა საქართველოს ჩემპიონი.

II-III ადგილები 6-6 ქულით გაიყვეს საერთაშორისო ოსტატებმა ცალკე ქალთა შეჯიბრება (გორი) და სოფიო ნიკოლაძემ (თბილისი), 5-5 ქულით მეორე ფიდეოსტატის სოფიო ტყეშელაშვილი (ქუთაისი).

თამარ ფაჩულაძე 5 ქულით დაასრულა შეჯიბრება, ოსტატმა სოფიო ტყეშელაძემ 4, ლიდე ცალუღელაშვილმა — 3, ფიდეოსტატმა დიანა დარჩიამ — 2, და თამარ ბალხაშიშვილმა — 1, 5 ქულა.

ოქროს, ვერცხლიც, ბრინჯაოც...

ბრაზილიაში დამთავრდა მსოფლიო ჩემპიონატები ჰადრაქში 10, 12 და 14 წლამდე ჰაბუტებსა და გოგონებს შორის, სადაც დიდი წარმატება მოიპოვეს საქართველოს წარმომადგენლებმა.

14 წლამდე ჰაბუტებს შორის მსოფლიო ჩემპიონობა მოიპოვა ვალერიან გაფრინდაშვილმა (ქუთაისი). 10 წლამდე ფეხბურთებს შორის ვერცხლის მედალი დაიმსახურა თბილისელმა დევიან აროშიმ, ხოლო 10 წლამდე გოგონებს შორის II-IV ადგილები გაიყო თბილისელმა თამარ წერეთელმა. დამატებითი მონაცემების გათვალისწინებით მას ბრინჯაოს მედალი მიეკუთვნა.

ჭადრაკი

ბურიანი შეიქმნა ჭადრაკის ფედერაცია

ბასსტონი ალბატი, ნლეულს, 26 იანვარს გამოვიდა სახელმწიფო მეთაურის ბრძანებულა, რომელიც შეეხებოდა საქართველოში ჭადრაკის შემდგომ განვითარებას. სხვაგან რა გიხარობს, მაგრამ ბურიანში უკვე გადაიდა პრაქტიკული ნაბიჯები — შეიქმნა ბურიანის ფედერაცია, ტარდება შეჯიბრებები (ბურიანის პირველი ჩემპიონატის შედეგებს „ლელოს“ დღევანდელ ნომერში გაეცხობთ). ფედერაციის თავმჯდომარეა ვ. ლომჯიანი, მოადგილეები მ. წერეთელი და ა. ბერძენიშვილი. კომერციული დირექტორია გ. ლომჯიანი.

ახალი საქართველოს ტურნირი

16 დიდოსტატი, ოსტატი და ოსტატობის კანდიდატი მონაწილეობდა თბილისის საერთაშორისო ტურნირში, რომელიც თბილისის დღესასწაულს მიეძღვნა. ამგვარი ტურნირი, მისი ორგანიზატორების მონაწილეობით, ამიერიდან ყოველწლიურად გაიმართება.

ასპარეზობაში სომხეთის 4 და აზერბაიჯანის 3 წარმომადგენელი ჩაება, დანარჩენი 9 ადგილი საქართველოს დაეთმო, ამასთან, გაუძღვირეს ერთი ქალი — საერთაშორისო ოსტატი ვაჟა შორის მიაღწინიშვილი უკვე ბრძანებდა.

მაის 11 ნოემბერს 18 წელი შეუსრულდება და მოხდა ისე, რომ დაბადების დღისათვის ნიჭიერმა ქალმწიფობა მშვენიერი საჩუქარი მიუძღვნა საკუთარ თავს მან 15 შესაძლებლიდან 9 ქულა მოაგროვა, რაც ქალთა შორის საერთაშორისო დიდოსტატის ნორმას უდრის, სულ კი ამ უმაღლეს საჭადრაკო ნორმის მიღების მსურველს ორი ასეთი ბალი

ქართულაზი რუსეთში

გაზეთმა „სპორტ-ქვეყნებსა“ რუსეთის 1995 წლის საფეხბურთო ჩემპიონატის შედეგების მიხედვით შეადგინა ქვეყნის სიმბოლური ნაკრები და ყოველ აპლუსში 10-10 უძლიერესი მოთამაშე დაასახელა. გათვალისწინებული ნაკრები გუნდის პირველი ნომერების სიას და ათეული შეყვანილ ქართველ ფეხბურთელებს.

მამაკაცი „ლოკომოტივი“ (ლოკომოტივი), მოსკოვი. აკაკი დევაძე („როსტელმასი“) — IV ადგილი.

ლიბბარო. ომარ თეთრაძე („სპარტაკ-ალანია“). გოჩა გუგუბიძე („როსტელმასი“) — IV ადგილი.

მარკაპანა მცხველი. რამიზ მამედოვი („სპარტაკი“, მოსკოვი).

მარკაპანა მცხველი. მურთაზ შელია („სპარტაკ-ალანია“).

საჭყრადინი ნახაპარცკვილი. ვიტორ ონოპკო („სპარტაკი“, მოსკოვი).

მარკაპანა ნახაპარცკვილი. ევგენი ხა-

რლაჩევი („ლოკომოტივი“, მოსკოვი).

მარკაპანა ნახაპარცკვილი. ილია ციმბალარი („სპარტაკი“, მოსკოვი).

მისკაპანა მირჯალალო კასიმოვი („სპარტაკ-ალანია“).

მარკაპანა მცხველი. ოლეგ ვერტენიკოვი („როსტორი“). ბადრი სანდერაშვილი („როსტელმასი“) — IX ადგილი.

მარკაპანა მცხველი. ვალერი შაროვი („სპარტაკი“, მოსკოვი).

მარკაპანა მცხველი. მიხეილ ყაველაშვილი („სპარტაკ-ალანია“).

უნდა უქონდეს. იმედი გვაქვს, რომ მაია ამ მთავრე ცდას მალე წარმატებით დაძლევა. პირველი ადგილისთვის ბრძოლა მწვავე გამოდგება. საბოლოოდ 10-10 ქულით I-III ადგილები გაიყვეს სანდრო დგებუაძემ, რომან სიხინავამ და გიორგი პასტაძემ. ზუსტად 10 ქულა იყო საჭირო საერთაშორისო ოსტატის ნორმის მისაღებად, ეს ნორმა სიხინავამ შეასრულა და პასტაძემ (დგებუაძემ ადრე მიიღო ეს ნორმა). 9,5 ქულით IV ადგილზე საერთაშორისო ოსტატი გიორგი ყაჭიშვილი, V ადგილი კი მაია ლომინიშვილს დაურჩა.

კულიფალი გოგუ

ორი ნოკდაუნის შედეგი

ლას-ვეგასის „კეისრების სასახლის“ სასტუმროს არენაზე გაიმართა საერთაშორისო ბრძოლა მძიმე წონის მოკრივეებს შორის — 28 წლის რიდეი პოუ 32 წლის ევანდერ პოლივილს შეხვდა. პოუ მსოფლიოს ჩემპიონი ვოს (კრის მსოფლიო ორგანიზაცია) ვერსიით, რომელსაც პოლივილი არ სცნობს და ამიტომაც ჩემპიონის ქაბრი ატყარდ არ გათამაშებულა. მიუხედავად იმისა, რომ სპეციალისტები მეტოქეთა შანსებს დაახლოებით თანაბრად აფასებდნენ, პოუ უპირატესობა ამკარ იყო ორი ნოკდაუნის შემდეგ რეფერმა შეწყვიტა ბრძოლა. ამ ორ მოკრივეს შორის პირიდან ანგარიში გახდა 2:1 პოუს სასარგებლოდ.

სპორტის დეპარტამენტი

ჩვენი სპორტსაც უჭირს, მიზეზები კი ყველასთვის ცნობილია. მიუხედავად ამისა, ქვეყანაში სპორტის მთავარი კოორდინატორი — სპორტის დეპარტამენტი, როგორც იტყვიან, „ტყავში ძვრება“, რათა ტრადიციები არ ჩაკვედეს. ეროვნული სპორტის პრესტიჟი არ დევნეს. ბოლო ხანებში სერიოზული შეფერხება გამოიწვია ჭიდაობებში დაქვეითებულმა შედეგებმა საერთაშორისო სარბიელზე. სწორედ ეს თემა იქცა მსჯელობის მთავარ საკითხად დეპარტამენტის კოლეგიის სხდომაზე, სადაც მწვეველ იმსჯელეს თავისუფალ, ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში და ძიულში ფედერაციის მიერ გაწეულ მუშაობაზე. ფედერაციების და ნაკრების თავაკაცებს, რიგით მწვრთნელებს შეაკრად კი მოჰკითხეს, მაგრამ მხოლოდ მათი მიზეზით არ შეიძლება აიხსნას ნაკლოვანებები. ამიტომ მთელი სერიოზულობით გაიმართა მსჯელობა სპორტული საზოგადოებების, უწყებების, კლუბების, ცალკეული სპორტული რგოლების საქმისადმი ინტერესდამოკიდებულებაზე. ნაკრებ გუნდში, როგორც წესი, მხოლოდ საუკეთესონი მოდიან, მაგრამ თუ არ გაანალიზდა საიდან მოდიან ისინი, ვინ უნდა აშაღებდეს რეზერვს, როგორია მისი ხარისხი, ტალანტების ძიების პროცესი, თუ ბაზის მყარი არ არის, ნაკრები ვერ იქნება სრულფასოვანი. კოლეგიის გადაწყვეტილება ამ აზრის დომინირებით მიიღეს, რომლის შესრულებაზე შეაკრის კონტროლი დაწესდება.

ამავე სხდომაზე მოისმინეს ქ. ატლანტაში ქართული ოლიმპიელთა სასწავლო-საწვრთნელი შეკრების შედეგები. მიიღეს გადაწყვეტილება კორპორაცია „ინტერსპორტლოტოს“ გაუქმების თაობაზე.

წოდების მინიჭება

საქართველოს რესპუბლიკის სპორტის დეპარტამენტმა საქართველოს საპატიო მსახის წოდება ფრენბურთში მიანიჭა ელვარდ სანთელაძეს.

დანიშნა

საქართველოს რესპუბლიკის კალათბურთის ფედერაციის წარდგინებით, კალათბურთში საქართველოს ჭაბუკთა ნაკრები გუნდის უფროს მწვრთნელად სპორტის დეპარტამენტის კოლეგიამ დაამტკიცა ნაზ დანელია.

სპეციალისტი გპირჩხვს

სერგეის გამრუდება, კოფოზი, ლორდოზი ანუ ბერბერის მკვეთრი გაღუნულობა წინისკენ, რომელიც პათოლოგიურ ხარისხს აღწევს რაჭის და სხვა ზოგიერთი დაავადების დროს, არც თუ იშვიათად გვხვდება მოზარდებში. რა ფიზიკურ საშუალებებს გვთავაზობენ სპეციალისტები სამკურნალოდ?

დადგენილია, რომ მკურნალობისათვის დადებით ეფექტს იძლევა 20-30 წუთიანი გულაღმა წოლა (დასვენება) და სუფთა პაირზე სეირნობა. ბავშვმა, საჭირო და აუცილებელია ითამაშოს ფრენბურთი, კალათბურთი, ზამთარში იკურაოს აუზში, ზაფხულში კი გამოიმინავე წყალზე, თანაც სასურველია, რაც შეიძლება მეტი იკურაოს გულაღმა. სასარგებლოა, აგრეთვე, ზღვის მარილიანი აბაზანების 15-20 პროცედურა იკურაოს (წლის ტემპერატურა 38-39 გრადუსი).

შემახსოვებინოთ ერთგულ სტადიონზე („დინამო“) მუშაობა განახლა დასურვლმა საცურაო აუზმა (გაბობობი, სახაპეებში).

SOS!

1991 წელთან შედარებით, საქართველოში 9-10-ჯერ შემცირდა თავისუფალ ჭიდაობაში მომეცადინეთა რაოდენობა. 1991 წელს სექციებში გაერთიანებული იყო 36 ათასი მოზარდი და ახალგაზრდა, ახლა ეს რიცხვი ოთხი ათასამდე დაეცა. 147 მწვრთნელიდან კი შემორჩა მხოლოდ 44.

ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში ნაცვლად 32 ათასისა, აქამდე 3.400-3.500 მომეცადინეთა 116 მწვრთნელიდან დარჩა — 39.

შავკახეიანი გურამ სულაბერიძე დასავლელი იყო

მოსკოვში გაიმართა პირველი საერთაშორისო ტურნირი კონტაქტურ კარატეში. პირველობა გათამაშდა მხოლოდ აბსოლუტურ კატეგორიაში. კარატისტები იბრძოდნენ სრული კონტაქტის წესით, ყოველგვარი დაცვითი აღჭურვილობის გარეშე. გამარჯვება ამ საინტერესო ასპარეზობაში მოიპოვა 20 წლის მურატ საბანჩიევმა (ყაბარდო-ბალყარეთი), რომელიც, სხვათა შორის, ყველა მონაწილეზე უფრო მსუბუქი იყო.

ტურნირში გამოდიოდა შავი ქაშის მფლობელი, რუსეთის ორგზის ჩემპიონი პროფესიონალი შორის, 24 წლის გურამ სულაბერიძეც, მაგრამ იგი ტრავმირებული იყო. მთელი ძალით ვერ იბრძოდა და ამიტომაც, საპრიზო ადგილის მიღმა დარჩა — იუნყებიან საინფორმაციო სააგენტოები.

ბოლო ხანებში სპორტის სხვადასხვა სახეობისა და მასობრივ სპორტში მოსახლეობის მონაწილეობის ამსახველი რამდენიმე ფაქტი გამოგვიჩვენებდა რეზერვით — „მონატრება“. საქართველოს სპორტის დეპარტამენტის ძალისხმევით, ქართული ჭიდაობა მოსანატრებელი აღარ არის ჩვენი ქვეყნის რეგიონებში და სოფლებში. კვლავ იკრიბებიან შაბათს და კვირას რჩეული ფალანგები, მათი ვა-

ეცაკური ჭიდაობის სანახავედ კი უმარავი მყურებელი იკრიბება. ტრადიცია აღსდგა. რაკი დიდი სპორტის ბალავართბალავარი ეროვნული სპორტის სახეობებია, ალბათ შორს არც ის დროა, როცა კვლავ უწყვეტ ნაკადად წამოვა შევსება თავისუფალ და ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში, ძიულში, სამბოში...

ჩვენც, ყველას ეს გვინდა.

გატა კამსკი პროფესიონალის თვალთ

მას შემდეგ, რაც გატა კამსკი ჭადრაკში მსოფლიო ჩემპიონობის ოფიციალური პრეტენდენტი გახდა, მის თამაშზე მეტად საყურადღებო მოსაზრებები გამოთქვა ცნობილი დიდოსტატმა, თეორეტიკოსმა, მსოფლიო ჩემპიონ ანატოლი კარპოვისა და, უფრო ადრე ტიტრან პეტროსიანის ყოფილმა მწვრთნელმა იგორ ზაიცევმა.

— კამსკისთვის შეიძლება უნივერსალი დიდოსტატი გვეწოდებინა, მაგრამ ეს მთლად ზუსტი არ იქნებოდა როგორც მოჭადრაკე, 21 წლის კამსკი ჯერ კიდევ ჩამოყალიბების პროცესშია. ასე გასტანს დაახლოებით ხუთ წელწად, ხოლო ბოლო „სიბრძნის კბილები“ მას კიდევ უფრო გვიან ახოვს.

პრეტენდენტთა ფინალური მატჩი ვ. სალოვთან კამსკი ისეთივე გამაღვივებელი ანგარიშით — 5,5:1,5 მოიგო, როგორც ნახევარფინალური შეხვედრა ნ. შორტანს. გამარჯვება კამსკის შემართებამ და საბრძოლო სულისკვეთებამ, იგი უფრო გაბედულიც იყო, შორის მჭვრეტელიც და, თუ გნებავთ, უფრო იღბლიანიც.

მაშე, ან დიდი ფანტაზიის მქონე რომანტიკოსი მთელი ეს საჭადრაკო მოქმედება „შახოლის თეატრად“ იქცევა ხოლმე. მხოლოდ ერთხელ მოხდა ანანდთან პირველი მატჩის დროს, როცა კამსკიმ დიდხანს ვერ შეძლო აშკარი გარდასახვა და ეს, ეტყობა, იმის გამო მოხდა, რომ კამსკისა და ანანდის შემოქმედებითი ენერჯის დაახლოებით ერთნაირი რეზერვები აქვთ. ამიტომაც მათი შეხვედრები ესოდენ დრამატულად მიმდინარეობდა.

ის შესაშური სიმსუბუქე, რომლითაც კამსკი კომპინაციური შეხლა-შემოხლიდან პოზიციურ ლიანდაგზე გადადის, რა თქმა უნდა, გარკვეულ ახსნას მოითხოვს. როგორც ცნობილია, არც ერთი გამოჩენილი მოჭადრაკე არ არის არც წმინდა წყლის სტრატეგი ან ასეთივე ტაქტიკოსი, მაგრამ შეიძლება ითქვას, რომ მის შემოქმედებაში ერთი მხარე მანაც უფრო ძლიერია. კამსკის შემოქმედებაში სტრატეგიული ტალანტი

უფრო მკვეთრადაა გამოხატული, თითქოს ახლა მიზნად ისახავს საჭადრაკო სამყაროს დაუმტკიცოს, რომ მისი ძირითადი სტრატეგია კომპინაციური გართულებებია.

თუ ჭადრაკის სამ ნაწილზე — დებუტზე, შიტელშილზე და ენდშილზე ვილაპარაკებთ ამ ფაზებში კამსკი მეტოქეებზე უფრო ზუსტად მოქმედებდა. რა თქმა უნდა, მან ჯერ კიდევ ვერ მოაწია მანევრირების ისეთ ხელოვნებას, როგორც კარპოვს აქვს კამსკის არც კასპაროვისებური ყოველისდა-მანგრეველი კომპინაციური ნაღმი გააჩნია. მაგრამ კამსკი უკვე კარგად გრძნობს, რაშია ამ ორი დიდი ოსტატის ძალა და ცდილობს მათ შეძლებისდაგვარად მოუახლოვდეს.

კამსკი ახლა თვისობრივად ახალ დონეზე გადავიდა და მისი მომავალი ორთაბრძოლა ისეთ კორიფესთან, როგორც მსოფლიო ჩემპიონი ფედეს ვერსიით ანატოლი კარპოვსა, საჭადრაკო სამყაროს ბევრ მღვდვარებასა და მოულოდნელობას პირდება.

აკითხველი — გავათი

სპორტულ წრეებში, 1996 წლის ზაფხულის ოლიმპიურ თამაშებთან დაკავშირებით, ბევრს ლაპარაკობენ თამაშებში სპორტსმენთა და შედეგის შესახებ. გავივ, თითქოს ყოფილა ე.წ. „ველური ბარათი“, რომელიც სპორტსმენს უფლებას აძლევს გამოვიდეს თამაშებში.

გთხოვთ განმარტოთ, როგორ, რა წესით დაიშვება ოლიმპიადაზე სპორტსმენები, რას ნიშნავს „ველური ბარათი“ და ვის აძლევს მას?

მ. გოზალიშვილი, თბილისი.

პასუხი: იმის გამო, რომ ოლიმპიურ თამაშებში არ დეკარგოს სანახაობრივი მხარე, ხოლო ოსტატობის დონე გათანაბრებული იყოს, სოკის წინადადებით, საერთაშორისო ფედერაციები ოლიმპიურ საგზურებს აძლევენ მხოლოდ იმ სპორტსმენებს, რომლებიც შეასრულებენ საკონტროლო ნორმატი-

ვებს მსოფლიოს და ევროპის ჩემპიონატებში, სხვა საერთაშორისო შეჯიბრებებში. ეს გახლავთ თავისებური ლიცენზია, რომელიც მწვევე კონკურენციის პირობებში მოიპოვება.

რას ნიშნავს „ველური ბარათი“ და ვის ეძლევა იგი, ასე ვთქვათ, ლიცენზიის სანაცვლოდ?

იგივე, სპორტი ყველა ქვეყანაში თანაბარი სიძლიერით არაა განვითარებული, ოლიმპიური თამაშები კი მსოფლიო სპორტული დღესასწაულია. ვთქვათ, ამა თუ იმ ქვეყანას არ ჰყავს ისეთი სპორტსმენი, რომელიც ლიცენ-

ლიხს იპიტი და ლიხს აქმინ

ოქტომბერი — გურიის ჩემპიონები და პრიზიორები

საქართველოს საჭადრაკო ცხოვრებაში 1995 წელი შევა როგორც ახალი საჭადრაკო ასპარეზობის დამკვიდრების თარიღი — წელს პირველად ჩატარდა და მომავალში ტრადიციულად გაიმართება გურიის ჩემპიონატი ვაჟთა და ქალთა შორის ვაჟებში (9 მონაწილე) პირველი გამარჯვებული გამოვიდა ამირან ბერძენიშვილი (გურიაში მისი ინიციატივით იხვეჭს ჭადრაკი მოპულარობას), მეორე იყო ნუგზარ გვარჯაღაძე, რომელმაც 6,5 ქულა დაიმსახურა და ჩემპიონს 0,5 ქულით ჩამორჩა, მესამე ადგილზე გავიდა შალვა შარაშიძე — 6 ქულა.

ქალთაგან თანაბარი ქულები (5,5-5,5) მოაგროვეს რუსუდან ჭკუასელმა და ნინო წიტიშვილმა. დამატებით ორ პარტიაში იმარჯვა ნინო წიტიშვილმა (1,5:0,5). III-V ადგილები გაიყვეს ჟანა გიორგაძემ, ლანა ლომაძემ და ნათია ურუშაძემ.

ალსანიშნავია, რომ ბევრი პიროვნებისა და ორგანიზაციის დახმარებით ჩემპიონატის საპრიზო ფონდში სოლიდური ფულადი ჭილღა და პრიზი შეგროვდა.

ჭუთაისი „იმერეთი“ — ოცდაერთხელ

საქართველოში ბალახის ჰოკეი მხოლოდ დასავლეთ საქართველოში სულდგებულობს. ჩვენი ქვეყნის XXII ჩემპიონატში, რომელიც გაიმართა ქუთაისში, ვაჟებში მეცხრამეტედ მოიპოვა უძლიერესის სახელი ამ ქალაქის „იმერეთმა“. ფინალში მათ ქუთაისის განათლების განყოფილების გუნდს სძლიეს.

ქალთა შორის კი XVI ჩემპიონატი ჩატარდა. გამარჯვდა ქუთაისის „უქმეროონმა“, რომელმაც დამატებით მატჩში დაამარცხა ჩოხატაურის „ნაკადული“.

ბორჯომი კროსმენტა შემოღობა

აქ გამართა ბორჯომის ლია პირველობა კროსში, რომელიც ამავე დროს იყო საქართველოს საშემოფლომო კროსი, მონაწილეობდნენ ქუთაისის, ოზურგეთის, საგარეჯოს, გარდაბნის, ვანის, ახალციხის, თბილისისა და ბორჯომის 2-2 გუნდი. პირველობა მოიპოვეს თბილისელებმა, მეორე იყო გარდაბნის, მესამე — ახალციხის წარმომადგენლები. ჭაბუკებში იმარჯვეს ბორჯომელებმა, ახალციხელებმა მეორე ადგილი დაიკავეს, თბილისელებმა — მესამე.

თბილისი გოდის სამგისტო ახალი ცვლა

გამართა 1979-81 წლებში დაბდებულ ჭაბუკ სამგისტო საქართველოს პირველობა. წონითი კატეგორიების მიხედვით ჩემპიონები გახდნენ მისიელ მორგოშა (სოპი), გიორგი გიგებერია (ფოთი), თემურ ნეფარიძე, თამაზ ნეფარიძე (ორივე — ქუთაისი), გელა კილაშვილი, ირაკლი დონდუა (ორივე — თბილისი), ფიროუზ ტყეშელაშვილი, გიორგი ზუცუნოვი (ორივე — ქუთაისი), ლაშა რობაქიძე, ზვიად ჩაგელიშვილი (ორივე — თბილისი), გიორგი ჭიჭიშვილი (ვანი) და გიორგი ჩაღუნელი (თბილისი).

ზიისათვის ბრძოლაში კონკურენციას გაუწევს მეტოქეებს. სწორედ იმიტომ, რომ მთელ რიგ ქვეყნებს მიეცათ თამაშებში მონაწილეობის შესაძლებლობა, სოკმა დაუშვა შეღავათი — შემოიღო ე.წ. „ველური ბარათები“, რომლის გარკვეულ რაოდენობას აძლევს იმ ქვეყნებს, რომლებმაც ლიცენზია ვერ მოიპოვეს. საკითხს, თუ ვის არგუნონ „ველური ბარათი“, ერთობლივად წყვეტენ ჯარული ოლიმპიური კომიტეტები და სპორტის სახეობების მიხედვით ეროვნული ფედერაციები.

სორვატიის ნაკრები — ბალანბების გუნდი

დღეს თუ ვინმე ფეხბურთის სამყაროს აოცებს, ეს პირველ ყოვლისა სორვატიის ნაკრები... თვითონ განსაკუთრებული ფეხბურთის წინააღმდეგ მისი უკეთესი გუნდი, დღეს კი მსოფლიოში ერთ-ერთ უძლიერესად არის მიჩნეული.

მას ორი ხელმძღვანელი ჰყავს, ორივე ფეხბურთის სამყაროში კარგად ცნობილი პიროვნებაა. პირველი, მიროსლავ ბლაჟევიჩი ერთდროულად ზაგრების კლუბ „კრაიციას“ მფლობელი, პრეზიდენტი და მწვრთნელია, მეორე — ტომისლავ ივიჩი, რომელიც მრავალ კლუბს მწვრთნობდა. სადა არა ჰქონდა წარმატება: სხვადასხვა დროს იგი ხელმძღვანელობდა სლოვენის „პოდუბისკა“ და ზაგრების „დინამოს“, პოლანდის „აიაქსს“, ბელგიის „ანდერლექტს“, საბერძნეთის „პანათინაიკოსს“, თურქეთის „გალათასაიას“, იტალიის „აველინოს“, საფრანგეთის „მონაკოსა“ და „პარი სენ-ჟერმენს“, პორტუგალიის „ბენფიკასა“ და „პორტუსს“. ასე იმყოფებოდა ტიფინში ბოლო 20 წლის განმავლობაში, სანამ სამშობლოში დაბრუნდებოდა და სორვატიის ნაკრებს ჩაუდგებოდა სათავეში.

უწინდელი იუგოსლავიის ნაკრებს დიდი ავტორიტეტი ჰქონდა, მაგრამ როცა ეს ქვეყანა დაიშალა, მისი ფეხბურთელები დაიფანტნენ. ყველაზე უფრო დიდი რესპუბლიკის — სერბიის გუნდზე ახლა მწიფი ლაპარაკი, რადგან მას მხოლოდ ამას წინათ მოუხსნეს გავროს სანკიევი. ბოსნიასა და ჰერცეგოვინას ახლა რა ეფეხბურთეობა, სლოვენისა და მაკედონიის ნაკრებთა ძალა უმნიშვნელოა, ხორვატიამ კი ამ მხრივ დროში მართლაც საყოველთაო ყურადღება მიიპყრო, პატარა ქვეყანამ, რომლის მოსახლეობა 5 მილიონსაც კი არ აღწევს.

დამარცხებული? ხორვატიებმა კი ეს მოახერხეს პალერმოში. ეს ის მატჩი იყო, რომლის შემდეგაც დადგა ესოდენ სახელმწიფო მწვრთნელის არიგო საკის შეცვლის საკითხი. მართალია, საკი დარჩა და „სკუადრა ატურას“ წევლებზე ფეხის დადგმა მოუხდა, რათა როგორმე მეორე ადგილზე გასულიყო. ხორვატიების დაწვევაზე უკვე აღარ იყო ლაპარაკი.

მეინც რა ძალები ჰყავს ასეთი ხორვატიის ნაკრებს, ასე რომ თავზარს სცემს ყველას ვეროპაში? მეცარე ლადინი საფეხბურთო სამყაროში მინიცდამინიც ცნობილი არ არის, მაგრამ ის ფაქტი, რომ ვეროპის ჩემპიონატის IV შესარჩევი ჯგუფის მატჩებში მან მხოლოდ ერთი ბურთი გაუშვა, ვფიქრობთ, მრავლისმთქმელია. ეს ფაქტი დაცვის დიდ სიძლიერეზე მიუთითებს. აქ გამოირჩევიან როგორც განაპირა მცველები იარნი და ბრაშკოვიჩი, ისე ცენტრალურ მცველთა ტანდემი: ბილინი და შტიმაცო.

გამოდის. ეს არის პირველხარისხოვანი სწავლებელი, რომლის დონას ფეხბურთელი, საყოველთაო მწიფე, სწავლია... არ უნდა გამოიღობდეს მისთვის უფრო უბრალო თამაშს ვეროპული გრანდების გუნდებში, და ეს, გეტყობა, უახლოეს ხანში ასეც მოხდება. შუაეკრის ძირითადი პარტნიორი ბოკაშინი შესანიშნავად თამაშობდა უწინდელ „ოლიმპიკში“ (მარსელი), შემდეგ რომის „ლაციოში“ გადაბარგდა და სერია „ა“-შიც დიდად გამოიჩინა თავი. ამ ორი გამოჩენილი ფორვარდის გარდა, ნაკრების მწვრთნელს ჰყავთ მესამე შედეგიანი თავდასხმეული — უიჩევიჩი, რომელიც დიდად გამოირჩევა ავსტრიის „ზალცბურგში“.

გამორჩეული პარსკვლავები

ნატსარი — რკინისგური კავკასი

გერმანულ ფეხბურთელს გიუნტერ ნეტცერს (დაიბადა 1944 წლის 14 სექტემბერს მიონხენგლადბახში) არც ბეკენბაუერის ტექნიკა ჰქონია, არც ოვერატის ტაქტიკური ნიჭი, არც მიულერის გოლის გატანის ალღო. იგი სხვა თვისებებით გამოირჩეოდა — იშვიათი საბრძოლო სულისკვეთებით, ნებისყოფის სიმტკიცით, არასოდეს დაუყრია ფარსხალი.

ფეხბურთის ნეტცერი ბავშვობიდან დაუკავშირდა. თამაშობდა „ფეხბურთის მიონხენგლადბახში“, 1963 წელს კი ბუნდესლიგის ცნობილ კლუბ „ბორუსიაში“ გადავიდა. სწორედ აქ მოაქციეს მას ყურადღება ნაკრების მწვრთნელებმა, 1965 წლის 9 ოქტომბერს შტუტგარტში დებიუტი ჰქონდა ავსტრიელთა წინააღმდეგ. ცხადია, 21 წლის ახალგაზრდისათვის იოლი არ იყო ნაკრებში დამკვიდრება, სადაც შუა ხაზზე დიდი ოსტატები ოვერატები, პალერი და ბეკენბაუერი გამოდიოდნენ, მაგრამ შეუპოვარმა ნეტცერმა შეძლო ამის გაკეთება და მთელი 10 წლის მანძილზე ნაკრების წევრი იყო, ამ გუნდს იგი 1975 წლის 11 ოქტომბერს გამოეთხოვა. სულ ნაკრებში 37 მატჩი ჩაატარა და 6 გოლი გაიტანა, ბუნდესლიგის 230 მატჩში მიიღო მონაწილეობა და 82 გოლის ავტორი გახდა. 1972 და 1973 წლებში გფრ-ის №1 ფეხბურთელად დაასახელეს.

ნეტცერი ერთ-ერთი პირველი გერმანელი ოსტატი იყო, რომელმაც უცხოეთში გადასვლა არჩია. 1973-76 წლებში იგი მადრიდის „რეალში“ გამოდიოდა. „სამეფო კლუბს“ მაშინ საკმაოდ მძიმე დრო დაუდგა, სხვა უცხოელებთან ერთად ნეტცერიც იმტომ მიიწვიეს, რომ გუნდის საბრძოლო სულისკვეთება აემადლებინათ.

თუ უმაღლესი დონის საერთაშორისო შეჯიბრებებზე ვილაპარაკებთ, ასეთ დონეზე ნეტცერმა ორჯერ ითამაშა. 1972 წელს ვეროპის ჩემპიონატზე ბელგიაში იგი პირდაპირ შეუდარებელი იყო, მას „მოიერიშე ტანკს“ უწოდებდნენ. ფინალურ მატჩში 1972 წლის 18 ივნისს „ეიზელის“ სტადიონზე საბჭოთა ნაკრებთან შეხვედრისას ნეტცერმა დიდად გამოიჩინა თავი, თავისი გუნდის დამაჯერებელ გამარჯვებაში (3-0) მან დირექტული როლი შეიტანა.

რაც შეეხება მსოფლიოს 1974 წლის ჩემპიონატს, 30 წლის ნეტცერი უკვე ის აღარ იყო, თავისი კარიერაც საკმაოდ მალე დაასრულა: 1976-77 წლებში ციურხის „კრასპოპერსში“ თამაშობდა, მადრიდის „რეალის“ შემდეგ კი ეს გუნდი რა სახსენებელი იყო!

1979-86 წლებში ნეტცერი „შამპურგერ შპორტფერაინის“ მენეჯერი გახდა, ვინაიდან ფეხბურთთან გამოთხოვება შეუძლებელია ჩათვალოს. ჰყავს კი გერმანიის ახლანდელ ნაკრებს ნეტცერის მსგავსი შეუპოვარი მებრძოლი? ეტყობა, არა!

გივი თორაძე

სურათზე: ბიუნტარ ნეტცერი.

კლონალდე XX საუკუნე აქვს საუკუნე დაჩქარება!

გასოცარი ამბავია — ბრაზილიის ნაკრები მსოფლიო ჩემპიონა და თავის სამშობლოში კი ავტორიტეტს არა აქვს დაახ, იგი სისტემატურად პირველი „რეკონსტრუქტორი“ ამას წინათ „ტენელი როუზის თასიც“ მოიგო, მაგრამ პოპულარობა ვერ მოიპოვა. მის თამაშს განსაკუთრებით სტატიკურად ბრაზილიელი ვეტერანები უყურებენ. მოკუსმინოთ 1970 წლის მსოფლიო ჩემპიონ ბრაზილიელ ოსტატ კლოდოლოდოს. აი ნაწევრები მისი ერთ-ერთი ინტერვიუდან:

— სამწუხაროდ, ბოლო ხანებში ჩვენ მხოლოდ ბრაზილიური ფეხბურთის ოქროს საუკუნის მოგონებებით ვცხოვრობთ.

● რა იყო იმის მიზეზი, რომ ბრაზილიელები 1970 წლის ტროფეის შემდეგ აღდგნენ წარმატებას ვერ აღწევდნენ?

— ფეხბურთი შეიცვალა. 60-იან წლებში და 70-იანი წლების დასაწყისში არტისტული ფეხბურთი გაიფურჩქნა, ნამდვილი ვირტუოზები გამოდიოდნენ, ისინი თითოეულ მატჩს სპექტაკლად აქცევდნენ, გულშემატკივრებიც ავსებდნენ სტადიონებს. შემდეგ არტისტული ფეხბურთი ათლეტურმა შეცვალა, მსოფლიო ფეხბურთი რაციონალისათვის გახდა, ბრაზილიელები კიდევ გარკვეული ხანი განმავლობაში ინარჩუნებდნენ ძველ კონსერვატულ პოზიციებს, მაგრამ ეს დიდხანს ვერ გაგრძელდებოდა, თუ არა და ჩვენ ჩამორჩენილთა რიგებში მოგვივდიოდით. საქმე იქამდე მივიღოდა, რომ ჩვენზე უარესი კლასის გუნდი მოგვიგებდა იმის ხარჯზე, რომ მეტს ირბენდა. ამიტომაც ჩვენი ნაკრების მწვრთნელს მოუხდათ მეტი იმუშავათ ფიზიკური დატვირთვების ასაბრუნებლად მოთამაშეებს რომ მეტი გამძლეობა ჰქონოდათ. ასეთი ვარაუზი კი ბრაზილიელების ბუნებას ეწინააღმდეგება. რაბან ახალ მოდის უხალისოდ მიჰყვანს, ბრაზილიელები კარგა ხნით ჩამორჩნენ წინ წასულ „ექსპრესს“, სანამ ბოლოს დაბოლოს „ოქროს შუაგულს“ არ მივანგს, რამაც მათ აშშ-ში ოქროს მედლები მოუტანა. ამასთან, ეს საკითხის ერთი მხარეა.

● მეორე? — მეორე, ჩემი აზრით, უფრო მნიშვნელოვანია. 70-იანი წლების დასაწყისში ბევრი დიდი ფეხბურთელიდან წავიდა, მის მერე შეიქმნა სიცარიელე, ვაკუუმი, რომელიც აქამდე ვერავინ შეავსო და სანამ ახალი კერპი არ გამოჩნდება, ბრაზილიაში ნამდვილი საფეხბურთო ენთუზიაზმიც აღარ იქნება. ბრაზილია მოწყენილია უბედულად.

● ხომ არ მიაჩნიათ, რომ ბუნდესლიგის რაშინდემდე აწვადებთ?

— არაფერს ვიცი, რომ იგი №1 ფეხბურთელია. მაგრამ გასცხნოთ ბრწყინვალე გერმანელი ოსტატები ბეკენბაუერი და მიულერი, პოლანდიელი კრუიფი, ფრანგი პლატინი, რომლებმაც დაამყარეს 70-იანი წლების და 80-იანი წლების დასაწყისის ფეხბურთი. ისინიც წავიდნენ, ფეხბურთი კი დარჩა. თქვენ შეგიძლიათ ხსენებდით ფეხბურთელებიც ჩამოთვალათ, ყველაფერი სწორი იქნებოდა, ერთის გარდა: ყველანი, ვინც თქვენ დაასახლეთ, მაღალი კლასის ფეხბურთელებია, მაგრამ ამაზე მეტი არა, იგი ბუნდესლიგის რაშინდემდე აწვადებთ? — არაფერს ვიცი, რომ იგი №1 ფეხბურთელია. მაგრამ გასცხნოთ ბრწყინვალე გერმანელი ოსტატები ბეკენბაუერი და მიულერი, პოლანდიელი კრუიფი, ფრანგი პლატინი, რომლებმაც დაამყარეს 70-იანი წლების და 80-იანი წლების დასაწყისის ფეხბურთი. ისინიც წავიდნენ, ფეხბურთი კი დარჩა. თქვენ შეგიძლიათ ხსენებდით ფეხბურთელებიც ჩამოთვალათ, ყველაფერი სწორი იქნებოდა, ერთის გარდა: ყველანი, ვინც თქვენ დაასახლეთ, მაღალი კლასის ფეხბურთელებია, მაგრამ ამაზე მეტი არა, იგი ბუნდესლიგის რაშინდემდე აწვადებთ?

● მაგრამ თქვენ ხომ ერთ ღუნდში არც ბეკენბაუერთან გითამაშებთ და არც პლატინისთან, არც მათ წინააღმდეგ გამოსულხართ, ასე კატეგორიული დასკვნები რომ გამოიტანოთ?

— ნდეთ ჩემს საფეხბურთო გამოცდილებას. ერთ დროს სამხრეთ ამერიკაში არ წყდებოდა კამათი, ვინ უფრო დიდი ფეხბურთელი იყო: დი სტეფანო თუ ბელე? დაახ, ისინი სხვადასხვა თაობის ფეხბურთელები იყვნენ, ისევე როგორც ბელე და მარადონა. დი სტეფანოს გულშემატკივრებმა ბელეს უშირატესობა აღიარეს 1970 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის შემდეგ, სადაც ბრაზილიელის სუბერტალანტმა მოთიანად გაიბრწყინა. შეიძლება მარადონა ბელეს სერიოზულად შეეადაროთ? ეს განმორიცხვია. იმტომ კი არა, რომ არგენტინელს სკანდალური შარავანდები აქვს. წმინდა საფეხბურთო თვალსაზრისით მარადონა უდავოდ ნიჭიერია, მაგრამ ბელე გენიოსია.

● რა გასინდებათ ყველაზე სასამოვნო?

— მატჩი ურუგვალებთან, რომლებთანაც ყოველთვის გვიჭირდა თამაში. ამჯერად ვაგებდით 0-1, მაგრამ მე შეგველი საპასუხო გოლის გატანა. მასსოვს ფინალური მატჩი იტალიელებთან, როცა თამაშის დამთავრებამდე ათი წუთით ადრე ანგარიში იყო 4-1 ჩვენს სასარგებლოდ, დავრწმუნდით, აღარაფერი შეიცვალა და ყველაფერი ავტორიტეტი. ჩვენ ერთდროულად უყურებდით, გახარებული იმით, რომ მსოფლიო ჩემპიონები გახდით, ვიცინოდით, ახასიათებთ მატჩი გრძელდებოდა...

● ყველაზე უსამოვნო მოგონება იმ ჩემპიონატშიდან?

— მატჩი ინგლისელებთან, ძალიან დიდი გაჭირვებით მოვიგეთ — 1-0.

● რამდენჯერ ითამაშეთ ბრაზილიის ნაკრებში?

— 54-ჯერ. ბევრი არ არის, მაგრამ დავადებულმა ფეხბურთელებმა არ მომცეს მეტის საშუალება.

„მუღვივი“ მიგალ მიჩელი

ფეხბურთის მოყვარულები თითქოს შეეჩვივნენ ამ ამბავს — როცა ესპანეთის ნაკრები თამაშობს, მის შემადგენლობაში აუცილებლად უნდა იყოს მიგელ მიჩელი.

ესპანელებს უყვართ გრძელი და ლამაზი გვარები. მიჩელის სრული სახელი და გვარია მიგელ გონზალეს დელ კამპიო. დაიბადა მადრიდში 1963 წლის 23 მარტს, 182 სმ სიმაღლისა, იწინის 77 კილოგრამს. ფეხბურთზე ბავშვობიდანვე გაიტაცა. მისი ოჯახი კლუბ „ატლეტიკოს“ სტადიონის ახლოს სახლობდა, ყმაწვილები მუდამ ცნობილი ფეხბურთელებს დასდევდნენ, სიაზოვნებით დაჰქონდათ მათი ჩანთები. ცოტა რომ წაიბოზებოდა, მიჩელი მადრიდის „რეალს“ ბავშვთა სკოლაში ჩაირიცხა, შემდეგ „ასპილიოს“ წევრი გახდა, „ასპილიოს“ კი იგივე მადრიდის „რეალის“ უფრო სწორად, მისი „შვილობილი“, რომელიც ესპანეთის მეორე ლიგაში გამოდიოდა. „რეალის“ მომავალი მოთამაშეები, შეიძლება ითქვას, „ასპილიოსი“ გადიან პრაქტიკას, სწორედ ისე, როგორც მიჩელმა გაატარა, სანამ ესპანეთის ყველაზე პოპულარულ გუნდში მიიწვივდნენ.

ექსპერტებმა სრულ გაუგებრობად მიიჩნიეს მიჩელი ესპანეთის ნაკრებში უფრო და უფრო უკეთ თამაშობდა, თანდათან გუნდის დირიჟორის ფუნქციებზე დაეკისრა. აი, რას წერდა ესპანეთის გაზეთი „მარკა“: „შეუძლებელია არ მოგხიბლოს მისმა დაწვეწვლამ ტექნიკამ, ზუსტმა და მოულოდნელმა გადაცემამ. მეტად დასაფასებელია, როგორც შემტევი ნახვარცმველი და სახიფათო სწრაფი ასეთი „მდიდარი რეპერტუარის მოთამაშე ეროვნული ნაკრებისთვის აუცილებელია, რათა მიგელ მუნოსის შემხატებელი ორკესტრი ჰყავდეს.“

ერთი უურნალესი მიჩელს, ცოტა არ იყოს, უტაქტოდ შეეკითხა: ● მივიჩნით თუ არა, რომ ესპანეთში თამაშის ყველაზე უკეთესი ორგანიზატორი ხართ?

— ესპანეთში ახლა ექვსი-შვიდი მაღალი კლასის დირიჟორია და მე ერთ-ერთი მათგანი ვარ. თამაშის მანერითა და სტილით სხვათაგან არ გამოვიჩნევი. მწვრთნელმა მუნოსმა ეს როლი ნაკრებში მე მომანდო.

მიჩელი

აი მიჩელის აზრი ზოგიერთ სხვა საკითხზე.

● რას იტყვით მადრიდის „რეალში“ თქვენი თამაშის შესახებ?

— ამ გუნდის მახსოვრები გამოსვლა ჩემთვის დიდი პატივია. ვცდილობ მინდორზე ყოველთვის მობილიზებული, საბრძოლველად შემართული გამოვიდე.

● მინდორზე შიშის გრძობა თუ გაქვთ?

— მეტოქეებისა არასოდეს მეშინია, მაგრამ, მაყურებლებს კი უფურთხი. ისინი ხშირად მეტად გამოჰყვება, უხეშად იქცევიან, სწორედ მაყურებელია, სისტემატურად რომ იწვევს აურზაურს და კონფლიქტს.

● თქვენი ცოდნისმაც ფეხბურთელია. შინ თუ საუბრობთ საფეხბურთო თემაზე?

— არა. ამ თემაზე საუბარს ვერიდები.

● რა არის თქვენთვის ფეხბურთი, „სამსახური“ თუ „გასართობი“?

— ეს ჩემთვის „სამსახურია“, ისეთი, მთელი არსებით რომ გიტაცებს.

სურათზე — მიგელ მიჩელი.

„ჩიკაგო-ბულვარის“ მწვრთნელმა ფილ ქეისონმა განსაზღვრა ძირითადი ხუთეული...

„ვინგტონთან“ ამხანაგური შეხვედრის დროს ჩხუბი მოუვიდა კრის უებერთან...

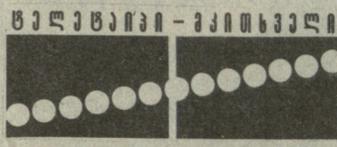
„სპიტილს“ მწვრთნელის ჯორჯ კარლის აზრით, მისი ბიჭები ახალ სეზონში ჩემპიონის ტიტულისათვის იბრძოდნენ...

თუ მაინც მოხდა ასეთი გაცვლა, არც ერთი გუნდი არ დაზარალდება, ვინაიდან ძალები დაახლოებით თანაბარია.

„მინსოტას“ ახლანდელმა ფორვარდმა ტომ გუგლიოტამ შარშანდელ სეზონში სამი კლუბი გამოიკვლია...

რულების ოფიციალური რატოფიკაცია გუგლიოტამ ხუთწლიან კონტრაქტში 25 მილიონი დოლარი მიიღო.

„სპიტილს“ მწვრთნელის ჯორჯ კარლის აზრით, მისი ბიჭები ახალ სეზონში ჩემპიონის ტიტულისათვის იბრძოდნენ...

„უიფსის განზრახული აქვს შექმნას ახალი, ე.წ. „უიფის კომისია“...

სწორედ ასეთი საქმიანობისათვის დაკავშირებული საპულატიო სასამართლო მიმდინარეობს საფრანგეთის ქალაქ დიუში...

„შპინტარის ქალაქ ლიუცერნში გამოვიდა ფეხბურთის მეტად საინტერესო ენციკლოპედია...

„აფრიკის კონტინენტზე დასასრულს მიუახლოვდა საკლუბო გათამაშებები...

პრიმიტული ქრონიკა

ჯორჯ ფორმენთან დამარცხების შემდეგ, მძიმე ნონის პროფესიონალმა მოკრივემ 26 წლის აქსელ შულცმა (გერმანია) მორიგი შეხვედრა შტუტგარტში უნდა გამართოს...

ამ დღეებში აქსელ შულცმა აღიარა, რომ ყოფილ გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში უშიშროების სამინისტროს საიდუმლო აგენტი (ცნობების მიმწოდებელი) იყო...

მისი სიტყვებით იგი გახდა აგენტი წინასწარ მოზადებული და გამიზნული შანტაჟის შედეგად...

16 წლისა იყო და ბალტიის ზღვის სანაპიროზე, ცინოვიცის სპორტულ ბანაკში იმყოფებოდა...

16 წლის ყმანვილი, რომელიც ევროპულ რინგზე უნდა გამოსულიყო, მძიმე ალტერნატივის წინაშე აღმოჩნდა...

შტაბის არქივებში აქსელ შულცი ცნობილია „მარკუსის“ ფსევდონიმით...

ვე არც უარყოფს ამას. „მე არასდროს მიმიღია ფული ან რაიმე საჩუქარი...

შულცი არ ტყუის. რამდენიმე წლის შემდეგ „შტაბი“ მიხვდა, რომ „მარკუსი“ შეგნებულად და შეუგნებლად არ იცავდა კონსპირაციის ელემენტარულ ნორმებს...

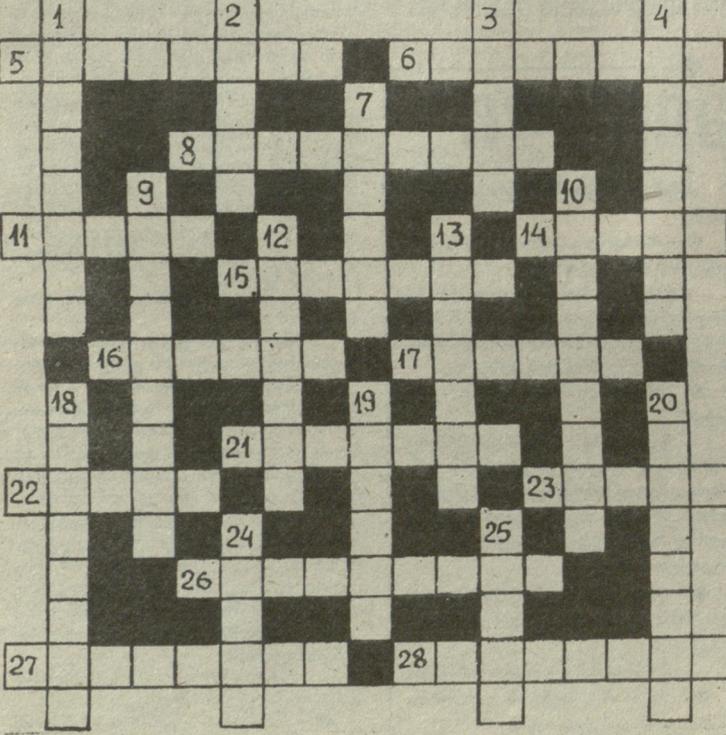
„შტაბისთან“ ურთიერთობის გამო მე არ მაქვს პრობლემები, — ამბობს შულცი გაზეთის კორესპონდენტთან საუბარში...

ვინ მოკლა მაიკლ ჯორჯანის მამა?

ჩრდილოეთ კაროლინის შტატის უმაღლესი სასამართლოს მოსამართლემ გრეგორი უიკსმა გამოაცხადა, რომ ცნობილი ამერიკელი კალათბურთელის მიკელ ჯორჯანის მამის მკვლელობის სასამართლო პროცესზე ტელევიზიას არ დაუშვებს...

ლაგზრდამ გრინმა და დიმერმა ქუჩაში შენიშნეს ძვირფასი ნივთი „ლეკუსი“...

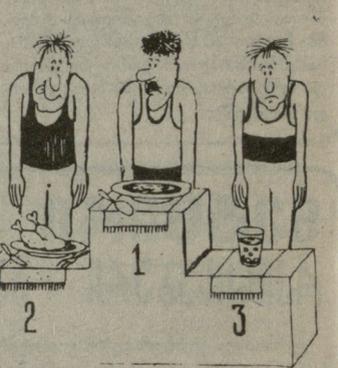
რთლო პროცესზე გამოვა ბრალდების მონაწილე. ლარი დიმერი ახალგაზრდა კაცია ინტელიგენტის იერით...

პროსპორდი • პროსპორდი • პროსპორდი

თარაზულაძე: 5. საქართველოს ფეხბურთელთა ნაკრების წევრი; 6. ბრაზილიის საფეხბურთო სტადიონი; 7. ბულგარელი ფეხბურთელი...

მთავარი რედაქტორი: თენგიზ ბაჩიანიძე

პრიზები დროისა და გემოვნების შესაფერად

განცხადება

შპს „იმოფ“-ს რეორგანიზაციასთან დაკავშირებით დინტერესებული ორგანიზაციებს ვთხოვთ, 1995 წლის 6 დეკემბრამდე...

„ლელო“-ს რეორგანიზაცია ფუნქციონირება დაიწყო შპს „გეომათეზ“. მიიღება შეკვეთები ჟურნალ-გაზეთების, მხატვრული და ტექნიკური ლიტერატურის ანკვობა-დაკაბადონებაზე...

პროსპორდი • პროსპორდი • პროსპორდი
თარაზულაძე: 5. საქართველოს ფეხბურთელთა ნაკრების წევრი; 6. ბრაზილიის საფეხბურთო სტადიონი; 7. ბულგარელი ფეხბურთელი...

საქართველოს სპორტის დეპარტამენტი და ველოსპორტის ფედერაცია თანაგრძობას უცხადებენ საქართველოს დამსახურებულ მწვრთნელს ველოსპორტში თეიმურაზ გეგაძეს დედის გარდაცვალების გამო.